

ACORD POLITIC

privind constituirea și funcționarea

Alianței pentru Integrare Europeană III (AIE III)

Prin prezentul Acord politic, părțile semnatare:

**PARTIDUL LIBERAL DEMOCRAT DIN MOLDOVA,
PARTIDUL DEMOCRAT DIN MOLDOVA și
PARTIDUL LIBERAL DIN MOLDOVA**

denumite în continuare "părți semnatare" și/sau "membrii alianței" și/sau "componentele alianței",

1. Conștientizând necesitatea asigurării unei guvernări stabile și eficiente, bazată pe coalizarea forțelor politice proeuropene care au acces în Parlament după alegerile parlamentare din 30 Noiembrie 2014 și care manifestă voința realizării unui compromis în interesul național;
2. Apreciind că Republica Moldova are în față oportunități fără precedent de valorificare a agendei sale de integrare europeană și creșterea nivelului de trai al cetățenilor Republicii Moldova;
3. Angajându-se să asigure o guvernare eficientă în Republica Moldova până la următoarele alegeri parlamentare ordinare, care să asigure dezvoltarea dinamică, multilaterală și durabilă a țării;
4. Realizând necesitatea consolidării unității societății, a capacității Republicii Moldova de a face față provocărilor externe și interne;

constituie Alianța pentru Integrare Europeană stabilind organizarea, mecanismele, prioritățile și garanțiile ei de funcționare.

PRINCIPII DE FORMARE A ALIANȚEI

5. Rațiunea de constituire a Alianței este determinată de așteptările majorității cetățenilor Republicii Moldova care au optat pentru opțiunea proeuropeană a țării, de necesitatea îmbunătățirii și eficientizării mecanismelor de guvernare, de creștere a economiei naționale și nivelului de trai al cetățenilor, precum și de voința fermă a părților semnatare de a asigura stabilitatea și ireversibilitatea cursului de integrare europeană a Republicii Moldova.
6. Constituirea unei guvernări proeuropene este vital necesară pentru interesele naționale ale Republicii Moldova, care revendică de urgență:
 - a. Consolidarea societății prin stabilitate politică, creșterea nivelului de trai al cetățenilor prin eradicarea sărăciei, dezvoltare economică durabilă în condițiile unei concurențe libere, consolidarea legalității și respectului pentru drepturile cetățenești. În vederea atingerii obiectivelor enunțate, părțile semnatare vor

asigura punerea în practică și respectarea etapelor de implementare a Agendei de Asociere și a Acordului de Asociere, cu partea sa componentă – Acordul de Comerț Liber, Aprofundat și Cuprinzător, semnate între Republica Moldova și Uniunea Europeană; adoptarea legislației europene – a acquis-ului comunitar ca prioritate legislativă absolută.

- b. Eradicarea efectivă a corupției prin: acțiuni hotărâte de depolitizare a instituțiilor de drept, sectorului justiției și instituțiilor independente cu subordonare parlamentară cu atribuții de supraveghere, reglementare, control și exercitare a legalității; accelerarea și eficientizarea procesului de reformă a justiției. Alianța stabilește ca prioritate imediată reforma Procuraturii în consultare cu Comisia Europeană și cu solicitarea delegării unei misiuni UE în domeniul justiției, în spiritul și conform prevederilor Agendei de Asociere și Acordului de Asociere a Republicii Moldova la UE.
- c. Investirea unui nou Guvern și sprijinirea Programului său de activitate în Parlament de către o alianță pro europeană eficientă, stabilă și responsabilă.
- d. Adoptarea unei noi Constituții conform standardelor europene.
- e. Alianța stabilește ca prioritate majoră monitorizarea procesului de elucidare a devalizării BEM, UniBank și Banca Socială, întoarcerea banilor delapidați și tragerea la răspundere a persoanelor care se fac vinovate de acest lucru.
- f. Majoritatea parlamentară, conform legislației în vigoare, își asumă responsabilitatea evaluării activității instituțiilor cu subordine guvernamentală și parlamentară și demiterea după caz a conducătorilor care nu-și îndeplinesc corect atribuțiile.
- g. Descentralizarea puterii și transferul de competențe și fonduri de la APC la APL în conformitate cu principiile autonomiei locale. Adoptarea unei noi legi a statutului municipiului Chișinău.
- h. Îmbunătățirea mediului de afaceri, asigurarea liberei concurențe, dezvoltarea și promovarea mecanismelor de încurajare a dezvoltării businessului mic și mijlociu prin eliminarea monopolurilor de pe piață. Creșterea rolului Consiliului Concurenței, reducerea contrabandei și favoritismului fiscal exercitat ca urmare a fenomenelor de corupție.
- i. Crearea de noi locuri de muncă prin încurajarea investițiilor autohtone și străine. Tratamente corecte și echitabile pentru investitori.
- j. Crearea de facilități pentru agenții economici care angajează absolvenți din învățământul superior și mediu de specialitate, persoane aflate la primul lor loc de muncă din carieră.
- k. Îndeplinirea urgentă a condițiilor necesare de absorbție a fondurilor europene și altor fonduri puse la dispoziție de către partenerii de dezvoltare. Transparența absolută în domeniul atragerii și cheltuirii fondurilor europene. Prioritatea asigurării de fonduri de la buget pentru proiectele europene ce necesită cofinanțare din partea Republicii Moldova.
- l. Asigurarea independenței energetice prin conectarea cu rețelele de energie electrică și gazoductele de pe piața energetică europeană, precum și încurajarea producției de energie alternativă.
- m. Creșterea eficienței energetice. Instituirea obligativității auditului energetic pentru clădiri.
- n. Facilitarea fluxurilor de călători și mărfuri spre și dinspre Uniunea Europeană și reducerea contrabandei și corupției prin deschiderea de puncte de control comune la frontieră cu România, după principiul "one stop".

7. **Alianța** consideră continuarea cursului strategic de integrare europeană a Republicii Moldova drept **prioritate națională**.

Eforturile Alianței vor fi îndreptate spre îndeplinirea obiectivelor curente și pe termen mediu: continuarea implementării reformelor asumate în vederea creșterii rapide și semnificative a nivelului de trai al cetățenilor țării prin asigurarea creșterii economice, atragerea investițiilor străine și crearea locurilor de muncă bine plătite, realizarea practică și fără abateri a etapelor Agendei de Asociere.

În procesul de integrare europeană Alianța pune accentul pe dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova, având la bază stimularea unei economii competitive, orientate spre investiții, inovații, asigurarea echității sociale, ocrotirea familiei, respectarea tradițiilor naționale, îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și susținerea relațiilor dintre ei în armonie cu mediul ambiant.

Alianța va susține Guvernul în mandatul său de negocieri cu partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova.

Alianța înțelege că integrarea europeană nu trebuie să limiteze relațiile Republicii Moldova cu alți parteneri externi. Republica Moldova va avea o politică externă bazată pe deschidere și cooperare cu alte state, în condițiile respectării dreptului internațional, a tratatelor bilaterale semnate cu statele respective și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova și statele respective sunt părți semnatare. Alianța va acționa constant și consecvent pentru a consolida societatea în ferma convingere că toată clasa politică trebuie să pună prioritățile naționale ale Republicii Moldova mai presus de orice dispute politice.

8. **Obiectivele de bază ale Alianței sunt:** supremația legii și independența justiției; eliminarea corupției din actul de guvernare și din mentalitatea colectivă; neadmiterea subordonării instituțiilor statului intereselor personale și de partid; afirmarea și respectarea drepturilor și libertăților omului; neadmiterea divizării cetățenilor pe criterii etnice și culturale; corelarea solidarității sociale cu responsabilitatea față de societate; implementarea unui model european de edificare a națiunii incluzive; dezvoltarea durabilă și creșterea bunăstării populației, prin crearea condițiilor de dezvoltare și stimulare a inițiativei private, în mod special businessului mic și mijlociu, într-un mediu competitiv, corect, în spiritul principiilor economiei de piață; implementarea respectului, toleranței și a altor principii ale unui stat democratic; consolidarea statalității, independenței, suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova; implementarea respectului, toleranței și a altor principii ale unui stat democratic.

9. **Principiile speciale în funcționarea Alianței sunt:**

- distribuirea clară și asumarea responsabilității politice pentru domeniile repartizate membrilor Alianței în procesul guvernării;
- asigurarea eficienței guvernării prin consolidarea controlului parlamentar;
- respectul pentru partenerii de Alianță, încrederea reciprocă și colegialitatea;
- transparența, consensualitatea și spiritului consultativ în luarea deciziilor;
- promovarea și aprobarea necondiționată politic a cadrului normativ și reformelor care fac obiectul Acordului de Asociere, Programului de Guvernare și strategiilor sectoriale aprobate în modul corespunzător.

ORGANIZAREA ALIANȚEI

10. Alianța de guvernare este o asociație politică benevolă, constituită de către părțile semnatare care, prin fracțiunile reprezentate în Parlament, susțin programul de guvernare al Alianței, pentru toată perioada de până la finalizarea în termenul prevăzut de legislație al mandatului deplin al Parlamentului de legislatura a XX-a.
11. **Adunarea Generală a Alianței** este forul care întrunește conducerea partidelor membre, toți deputații, miniștrii și conducătorii autorităților administrative centrale care au constituit Alianța sau au fost delegați în funcții de aceasta. Adunarea Generală a Alianței se convoacă la propunerea liderilor Alianței sau a Consiliului Alianței și dezbate subiecte de importanță majoră pentru Republica Moldova și buna funcționare a Alianței de guvernare. Adunarea Generală a Alianței se convoacă la necesitate, dar nu mai rar de o dată în semestru. Adunarea Alianței este moderată prin rotație de unul din liderii partidelor politice semnatare. Ordinea de zi a adunării este pregătită de Secretariatul Alianței în baza propunerilor partenerilor de Alianță și se repartizează membrilor Adunării după aprobarea ei de către Consiliul Alianței. Deciziile Adunării Alianței se adoptă prin consens.
12. **Reuniunea liderilor Alianței** întrunește liderii partidelor politice semnatare ale Acordului Alianței, care se vor întruni, de regulă, săptămânal, pentru a coordona subiectele de pe agenda guvernării și chestiunile principale de organizare și/sau funcționare a Alianței.
13. **Consiliul Alianței** este format din delegațiile părților semnatare ale Acordului de Alianță, în număr de până la patru persoane pentru fiecare delegație, care stabilesc agenda comună și decid asupra proiectelor care nu au întrunit consensul în cadrul Consiliului Parlamentar și/sau Prezidiul Guvernului. Consiliul Alianței se reunește ori de câte ori este necesar, la cererea uneia dintre părțile semnatare ale Acordului de Alianță, dar nu mai rar decât o dată la două săptămâni și adoptă deciziile în bază de consens. Ședințele Consiliului Alianței sunt deliberative dacă la ele participă reprezentanții mandatați ai tuturor părților semnatare ale Acordului. Proiectul ordinii de zi a ședinței Consiliului Alianței este pregătit de către Secretariatul Alianței în baza propunerilor partenerilor de Alianță și se repartizează membrilor Consiliului cu cel puțin 24 de ore înainte de ședință. Ședințele Consiliului sunt moderate prin rotație de reprezentanții părților semnatare. În cadrul Consiliului Alianței se va discuta și se va decide asupra subiectelor care se referă la: demiterea (revocarea) Președintelui și vicepreședinților Parlamentului; inițierea procedurii de demisie a Președintelui Republicii Moldova; votul de neîncredere Guvernului; demiterea (remanierea) miniștrilor, vice-miniștrilor și conducătorilor autorităților publice centrale; soluționarea divergențelor de opinii și problemelor apărute în activitatea Consiliului parlamentar al Alianței și Prezidiului Guvernului; hotărârile de angajare a răspunderii Guvernului; convocarea sesiunilor extraordinare și/sau speciale ale Parlamentului; modificări structurale și de competență ale instituțiilor statului; subiecte cu caracter organizatoric care vizează funcționarea instituțiilor statului și alte subiecte prevăzute de prezentul Acord. Fără acordul prealabil al Consiliului, fracțiunile parlamentare constituante ale Alianței nu vor iniția și nu vor susține acordarea votului de neîncredere Guvernului, nu vor iniția și nu vor susține convocarea sesiunilor extraordinare ale Parlamentului, nu vor susține proiectele legislative și alte acțiuni ale opoziției. În cazurile în care proiectele propuse de opoziția parlamentară aduc o valoare importantă pentru societate, susținerea acestor proiecte va fi decisă de Consiliul Alianței în bază de consens.

14. **Consiliul Parlamentar al Alianței** este format din deputați reprezentanți ai părților semnatare, având drept competență stabilirea priorităților agendei legislative a Alianței. Părțile semnatare delegă în Consiliul Parlamentar al Alianței reprezentanții săi din: Biroului permanent al Parlamentului, președinții, vicepreședinții, secretarii fracțiunilor parlamentare și comisiilor permanente ce le revin. Ședințele Consiliului Parlamentar sunt deliberative dacă la ele participă reprezentanții mandatați ai tuturor părților semnatare ale Acordului, sunt moderate prin rotație de reprezentanții acestora, adoptă decizii prin consens și se convoacă, de regulă, cu 24 de ore înainte de ședințele Biroului Permanent al Parlamentului.
15. Ședințele Executivului sunt precedate de ședințele **Prezidiului Guvernului**, în cadrul cărora se aprobă ordinea de zi a ședințelor Guvernului și se discută, după caz, proiectele în privința cărora există divergențe de opinii, inclusiv cele promovate de miniștri. Deciziile în cadrul Prezidiului Guvernului se iau prin consens. În cazul când nu este posibilă identificarea unei soluții consensuale pe marginea unui proiect de hotărâre, proiectul în cauză nu va fi inclus pe agenda ședinței Guvernului, iar problema respectivă va fi pusă în discuție la Consiliul Alianței. Ședințele Prezidiului Guvernului au loc, de regulă, cu cel puțin două zile înainte de ședința Executivului.
16. **Secretariatul Alianței** este o entitate permanentă cu funcții tehnice care asistă activitatea Alianței pe toate dimensiunile sale: politic, legislativ și executiv. Secretariatul este condus de Secretarul General al Alianței. Secretariatul are următoarele atribuții de bază: sistematizează propunerile pentru ordinea de zi a ședințelor Adunării Generale a Alianței, Consiliului Alianței, Consiliului Parlamentar al Alianței, asigură perfectarea proceselor verbale ale ședințelor entităților menționate și semnarea lor de către reprezentanții părților semnatare ale Acordului; monitorizează implementarea deciziilor Alianței și prezintă Consiliului Alianței, lunar sau la solicitare, rapoarte despre executarea deciziilor menționate. Secretariatul funcționează conform regulamentului și organigramei, aprobate de Consiliul Alianței, care decide, inclusiv, asupra componenței și a atribuțiilor acestuia. Consiliul Alianței va elabora și aproba regulamentul și organigrama Secretariatului, va desemna și numi Secretarul General al Alianței, într-un termen ce nu va depăși 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentului Acord.
17. Părțile semnatare a prezentului Acord stabilesc și se angajează să formeze organele de conducere și de lucru ale Alianței, într-un termen ce nu va depăși 10 zile de la data semnării Acordului.

PRIORITĂȚI PENTRU PROGRAMUL DE GUVERNARE

18. Prezentul acord politic fixează următoarele priorități ale guvernării, urmând ca obiectivele acesteia să fie expuse în Programul de activitate a Guvernului: integrarea europeană ca prioritate a politicii interne și externe a Republicii Moldova, cu echilibrarea și menținerea bunelor relații cu alți parteneri externi în interesul național al RM; reintegrarea teritorială, retragerea trupelor străine, muniției și tehnicii de luptă precum și elaborarea, implementarea unei politici unice în acest domeniu; consolidarea statalității; dezvoltarea economică modernă bazată pe investiții, susținerea businessului, inovații și competitivitate care să genereze sporirea graduală a numărului de locuri de muncă; asanarea și consolidarea sectorului bancar; asigurarea unei dezvoltări regionale echilibrate; dezvoltarea agriculturii moderne, bazate pe tehnologii și sisteme performante de colectare, și procesare a materiilor prime agricole; modernizarea infrastructurii; implementarea politicilor sociale pro-active, ocrotirea familiei, măsuri orientate spre

sporirea bunăstării cetățenilor și creșterea calității vieții; eficientizarea sistemului național de asigurări de sănătate, a sistemului de pensii și de asigurări sociale; reforma administrației publice (inclusiv instituționale conform modelelor europene), descentralizarea puterii și asigurarea autonomiei locale; asigurarea continuității și finalității reformelor în justiție, în domeniul mediului de afaceri și climatului investițional, în energetică, infrastructura calității, educație, sănătate, asigurarea ordinii de drept, combaterea criminalității și eficientizarea reformei poliției, eradicarea corupției, a infracțiunilor economice și financiare; reformarea organelor procuraturii, depolitizarea reală, eficientizarea și transparentizarea activității organelor pentru ocrotirea normelor de drept; asigurarea supremației legii și a respectării drepturilor omului; consolidarea libertății de exprimare și libertății presei, asigurarea securității informaționale; neadmiterea divizării cetățenilor pe criterii etnice și culturale.

CONDUCEREA PARLAMENTULUI ȘI A GUVERNULUI

19. Părțile semnatare ale prezentului Acord au convenit asupra următorului model de repartizare a responsabilității politice pe domenii, după cum urmează:
 - Conducerea Parlamentului la nivel de Președinte al Parlamentului este asigurată de PDM (Anexa № 1 la prezentul Acord);
 - Conducerea Guvernului la nivel de Prim-ministru este asigurată de PLDM (Anexa № 2 la prezentul Acord);
 - Președintele Republicii Moldova va fi ales prin consens. Componentele Alianței se angajează să organizeze un referendum pentru modificarea Constituției Republicii Moldova, în sensul modificării articolului 78, pentru diminuarea numărului de voturi necesare alegerii Președintelui R. Moldova, de la 61 la 51 de voturi.
20. Componentele Alianței se angajează să contribuie efectiv la alegerea organelor de conducere și de lucru ale Parlamentului în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului și conform repartizării stabilite în anexa № 1.
21. Guvernul va fi format conform repartizării stabilite anexa № 2 la prezentul Acord.
22. Autoritățile administrative din subordinea organelor centrale de specialitate vor fi formate, organizate și administrate de organul central de specialitate în subordinea căruia se află.
23. Componentele Alianței se angajează să investească Guvernul prin acordarea votului de încredere asupra programului de activitate și a întregii liste a Guvernului.
24. Alianța va alege un Vicepreședinte al Parlamentului propus de Partidul Liberal.
25. Orice redistribuire a competențelor, funcțiilor, orice schimbări instituționale, care fac obiectul prezentului Acord, se vor decide doar în bază de consens în cadrul Consiliului Alianței. Nerespectarea acestui principiu este considerată o încălcare gravă a prezentului Acord și duce la încetarea Acordului, la destrămarea Alianței și retragerea încrederii Guvernului investit.

26. În cazul în care Prim-ministrul Republicii Moldova ia în considerare înlocuirea unui membru al Guvernului sau al unui conducător al instituțiilor subordonate Executivului, reamania sau înlocuirea respectivă este inițiată/realizată, în mod obligatoriu, doar cu consultarea și acordul membrului Alianței care a delegat acea persoană și cu investirea unei persoane delegate de același membru al Alianței, în corespundere cu pct. 21 și 22 al prezentului Acord.
27. În cazul în care o componentă a Alianței decide retragerea unui ministru din Guvern sau a unui conducător al instituției centrale, delegat de această componentă, celelalte componente ale Alianței vor susține solidar demiterea respectivă. Demiterea și înlocuirea respectivă va fi susținută și de Prim-ministru, care va iniția procedurile legale corespunzătoare (i.e. reamianie). Urmare a demiterii unui ministru, la funcția vacantă va fi înaintată candidatura unui alt ministru la propunerea partenerului de Alianță, căruia i-a revenit această funcție în rezultatul repartizării mandatelor conform pct. 21 și 22 al prezentului Acord.
28. Pentru retragerea și înlocuirea unor persoane din funcții sau poziții la nivel de Parlament se vor aplica aceleași reguli descrise la pct. 25-27, cu susținerea factorilor de decizie corespunzători (i.e. conducerea Parlamentului).
29. Propunerile parvenite din partea componentelor Alianței, care țin de desemnarea, numirea, înlocuirea și/sau revocarea persoanelor din Guvern (inclusiv instituții subordonate) și Parlament (potrivit prevederilor prezentului Acord), inclusiv de mandatare a reprezentanților săi în organele de lucru ale Alianței, se fac în baza unei scrisori semnate de liderul partidului membru al Alianței.
30. Scrisoarea respectivă este depusă la Secretariatul Alianței pentru înregistrare, fiind transmisă ulterior Consiliului Alianței pentru a fi adusă la cunoștința factorilor de decizie și executată. Scrisoarea respectivă devine parte integrantă a prezentului Acord, și executarea schimbărilor legate de desemnarea, numirea, înlocuirea și/sau revocarea de persoane solicitate de o componentă a Alianței, este monitorizată de Secretariatul Alianței, care la rândul său, va informa Consiliul Alianței.
31. Încălcarea principiilor și regulilor expuse mai sus (p. 19-30), ce țin de desemnarea, numirea, înlocuirea și/sau revocarea de persoane, modificarea structurii și competențelor instituțiilor contrar prevederilor prezentului Acord, sunt considerate încălcări grave ale prezentului Acord și duc la încetarea acestuia, la destrămarea Alianței și retragerea încrederii Guvernului investit.
32. Părțile semnatare ale prezentului Acord, componente ale Alianței, stabilesc și se angajează să delimiteze atribuțiile vicepreședinților Parlamentului conform domeniilor de activitate a organelor de lucru ale Parlamentului. Astfel, Consiliul Alianței va elabora și aproba hotărârea cu privire la delimitarea atribuțiilor și o va propune spre adoptare Biroului Permanent al Parlamentului.

MODIFICĂRI STRUCTURALE ȘI INSTITUȚIONALE ÎN CADRUL GUVERNULUI

33. Alianța va implementa principiul neadmiterii subordonării instituțiilor statului intereselor personale și de partid. Funcțiile de conducere în cadrul instituțiilor subordonate Guvernului vor fi asigurate și propuse de părțile semnatare, conform negocierilor purtate

cu acestea, în baza criteriilor de responsabilitate, performanțe și profesionalism. Delimitarea responsabilităților pe domenii de activitate, prin asumarea conducerii instituțiilor respective de către părțile semnatare, sunt stabilite în anexe, părți componente a prezentului Acord.

34. Alianța va aplica principiul asumării totale a responsabilității politice în cadrul instituțiilor guvernamentale și a domeniilor de competență, conform pct. 19 – 22 a prezentului Acord, care presupune, inclusiv, dreptul conducătorului de a-și forma echipa și obligația lui de a asigura eficiența acesteia.
35. Alianța va continua reformele menite să asigure stabilitatea în funcție, respectarea drepturilor și a șanselor de avansare în cariera profesională a funcționarilor publici.
36. Alianța va evalua oportunitatea operării și fezabilitatea implementării altor modificări structurale și funcționale pentru a asigura eficiența, optimizarea și transparența actului de guvernare, axându-se pe următoarele domenii prioritare:
 - Consolidarea independenței și profesionalismului instituțiilor autonome cu atribuții de control, inspecție, supraveghere, aplicare a sancțiunilor penale și administrative, care au în sarcină protejarea statului de drept și a intereselor cetățenilor și agenților economici;
 - Fortificarea capacităților de supraveghere, control și intervenție a instituțiilor cu atribuții de reglementare în sectorul financiar-bancar;
 - Fortificarea capacităților în domeniul gestionării frontierei de stat;
 - Eficientizarea controlului utilizării banilor publici;
 - Consolidarea capacităților în domeniul gestionării asistenței externe;
 - Dezvoltarea capacităților în domeniul atragerii investițiilor și promovării exporturilor;
 - Eficientizarea administrării întreprinderilor de stat și proprietății publice;
 - Consolidarea capacității instituționale în implementarea reformei Administrației Publice Locale și Centrale;
 - Investirea Guvernului prin acordarea votului de încredere asupra programului de activitate și a întregii liste a Guvernului;
 - Consolidarea capacităților de control parlamentar a comisiilor permanente parlamentare pe dimensiunea implementării Acordului de Asociere;
 - Dezvoltarea capacităților Cancelariei de Stat de gestionare corectă și transparentă a proceselor de organizare a ședințelor Guvernului și asigurării transparenței procesului decizional, inclusiv cel de consultare publică a proiectelor de hotărâri și decizii a Guvernului;
 - Perfecționarea și transparentizarea procedurilor de achiziții publice;
 - Optimizarea controlului în domeniul infracțiunilor economice;
 - Reformarea sistemului de administrare și executare judecătorească;
 - Organizarea și administrarea activității organelor centrale de specialitate, a autorităților administrative din subordinea acestora, în corespundere cu Acordul de Asociere și strategiile sectoriale.

ECHILIBRE ȘI GARANȚII ÎN CADRUL ALIANȚEI

37. Prezentul acord, dincolo de stabilirea cadrului politic de cooperare între componentele Alianței, este asumat și ca un angajament al acestora față de cetățenii Republicii Moldova

și față de partenerii externi ai Republicii Moldova. Încălcarea prevederilor Acordului implică din oficiu denunțarea acestuia și va conduce la asumarea răspunderii față de cetățenii și partenerii Republicii Moldova.

38. Părțile semnatare se angajează să sprijine Guvernul Alianței, în condițiile și termenele prezentului Acord, până la expirarea mandatului deplin al Parlamentului de legislatură a XX-a și să nu participe sub nici o formă la declanșarea alegerilor anticipate, înțelegând că acest lucru este împotriva intereselor cetățenilor, dar și împotriva intereselor Republicii Moldova.
39. Semnatarii prezentului Acord se angajează să renunțe la atacuri politice reciproce și la alte manifestări (inclusiv atacuri la persoană și acuzații publice), capabile să destabilizeze situația politică din Republica Moldova. Alianța nu va admite numirea sau menținerea în funcții de răspundere a persoanelor condamnate pentru fapte de corupție. Dacă asemenea cazuri, confirmate prin decizii ale instanțelor de drept (hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești), se vor atesta pe parcursul guvernării comune, ele nu vor fi utilizate pentru a ataca politic partenerii, dar se vor lua în mod solidar măsuri aprobate de Consiliul Alianței pentru redresarea situației.
40. Membrii Alianței vor respecta regulile competiției politice corecte și identitatea ideologică a fiecăruia, dar, în același timp, vor aplica în mod disciplinat mecanismele de conlucrare în cadrul Alianței, stabilite prin prezentul Acord politic.
41. Membrii Alianței, semnatari ai prezentului Acord și reprezentanții mandatați ai acestora, inclusiv cei delegați în instituțiile statutului, nu vor întreprinde acțiuni sau se vor manifesta prin inacțiuni, ce ar aduce prejudicii de imagine Alianței.
42. Părțile semnatare ale prezentului Acord nu vor bloca, intenționat și cu rea-credință, luarea deciziilor în Alianță, ce ar putea avea ca efect periclitarea funcționalității Alianței sau a unor instituții de stat.
43. Membrii Alianței vor coordona reciproc opiniile exprimate public în privința celor mai importante probleme ale societății și legate de administrarea puterii de stat. În acest context, miniștrii și alți reprezentanți ai Alianței în autoritățile publice nu se vor expune prin luarea unor poziții publice contradictorii și critice față de deciziile adoptate de partenerii de Alianță, în alte domenii de activitate decât cele asumate.
44. Membrii Alianței, partide politice și fracțiuni parlamentare, nu vor iniția și nu vor accepta trecerea membrilor acestora de la un partid/fracțiune la alt partid/fracțiune, component al Alianței.
45. Membrii Alianței vor vota proiectele promovate de opoziția parlamentară doar în cazurile în care acestea aduc o valoare importantă pentru societate și Consiliul Alianței decide susținerea lor. Acest angajament este asumat de fiecare deputat semnatar al Acordului de constituire a Alianței, iar scopul lui este de a preveni apariția de tensiuni pe interiorul Alianței.
46. Membrii Alianței nu vor înainta și nu vor vota, fără aprobarea prealabilă la Consiliul Alianței, proiectele de Legi și Hotărâri de Parlament și de Guvern, privind demiterea sau limitarea de competență a unui membru al Alianței în structurile de stat, inclusiv nu vor vota proiecte de acte legislative asupra cărora nu s-a găsit consens în cadrul Alianței.

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

47. Prezentul Acord intră în vigoare la data semnării acestuia. Acordul este semnat de liderii partidelor fondatoare ale Alianței, toți deputații reprezentanți ai acestora, confirmând prin acest fapt asumarea unei responsabilități personale pentru crearea și funcționarea eficientă a Alianței.
48. Prezentul Acord poate fi modificat prin decizia Consiliului Alianței, adoptată în bază de consens. Propunerile de modificare vor respecta un termen de preaviz de 10 zile calendaristice și vor fi depuse la Secretariatul Alianței, care le va transmite imediat celorlalte componente ale Alianței. Deciziile privind aderarea altor părți la Alianță se vor adopta doar prin hotărârea Adunării Generale a Alianței.
49. Prezentul Acord poate fi denunțat exclusiv prin acordul comun al părților constituante ale Alianței.
50. Partea semnatară, care unilateral denunță prezentul Acord sau încalcă în mod deliberat și asumat principiile și prevederile lui, acceptă asumarea responsabilității pentru demiterea Guvernului și consecințele politice corespunzătoare legate de desființarea majorității Parlamentare și lichidarea Alianței.

CHIȘINĂU, 23 Iulie 2015

Funcțiile de conducere în Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova

Parlamentul Republicii Moldova

1. Președintele Parlamentului – PDM
2. Vicepreședintele Parlamentului – PLDM
3. Vicepreședintele Parlamentului – PL
4. Președintele Comisiei Juridice, numiri și imunități – PDM
5. Președintele Comisiei pentru Politică Externă – PDM
6. Președintele Comisiei Economie, Buget, Finanțe – PLDM
7. Președintele Comisiei Securitate Națională – PL
8. Președintele Comisiei Cultură, Educație, Tineret, Sport și Mass Media – PLDM

Conducerea Guvernului Republicii Moldova

1. Prim-ministru – PLDM
2. Viceprim-ministru (blocul economic) – PDM
3. Viceprim-ministru (integrare europeană) – PLDM
4. Viceprim-ministru (reintegrare) – va fi numit printr-o decizie consensuală a celor 3 componente ale Alianței
5. Viceprim-ministru (responsabil de blocul social) – PL

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Partajarea funcțiilor în Guvern și alte autorități administrative centrale

1. Prim-ministru – PLDM
2. Viceprim-ministru, Ministrul Economiei – PDM
3. Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și al Integrării Europene – PLDM
4. Viceprim-ministru pentru Reintegrare va fi numit printr-o decizie consensuală
5. Viceprim-ministru (responsabil de blocul social) – PL
6. Ministrul Finanțelor – PLDM
7. Ministrul Justiției – PDM
8. Ministrul Afacerilor Interne – PLDM
9. Ministrul Apărării – PL
10. Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor – PDM
11. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare – PLDM
12. Ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor – PL
13. Ministrul Mediului – PL
14. Ministrul Educației – PL
15. Ministrul Culturii – PDM
16. Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei – PLDM
17. Ministrul Sănătății – PDM
18. Ministrul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor – PDM
19. Ministrul Tineretului și Sportului – PLDM
 - Coordonare instituțională a CNAS
 - Coordonare instituțională a CNAM și a Agenției medicamentului

Autorități Administrative Centrale

1. Biroul Național de Statistică – PLDM
2. Agenția relații funciare și cadastru – PLDM
3. Biroul relații interetnice – PLDM
4. Agenția Moldsilva – PL
5. Agenția Rezerve Materiale – PL
6. Agenția Turismului – PDM
7. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – PLDM
8. Autoritatea Aeronautică Civilă – PDM
9. ANRECTI – PDM
10. Serviciul de Stat de Arhivă – PL
11. Agenția Națională Antidoping – PDM
12. AGEPI – PL

Anexa № 3

la Acordul Politic privind constituirea și funcționarea **Alianței pentru Integrare Europeană III**,
semnat la Chișinău în 23 iulie, 2015

**ANGAJAMENT
DE ACȚIUNI ȘI REFORME PRIORITARE**

Noi, părțile semnatare ale Acordului Politic privind constituirea și funcționarea Alianței pentru Integrare Europeană III,

Exprimându-ne determinarea de a asigura depășirea situației complicate și fără precedent în care se află astăzi Republica Moldova,

Acționând în ferma convingere că principalul obiectiv comun reprezintă consolidarea societății în baza unor valori și transformări majore,

Conștientizând importanța implementării practice a obiectivelor de depolitizare și asigurare a independenței principalelor entități care au misiunea de supraveghere, reglementare și de implementare a principiilor fundamentale ale statului de drept,

Având ca obiectiv neadmiterea perpetuării crizelor politice pe motivul nealegerii Președintelui Republicii Moldova, acționând în spiritul respectului față de voința poporului și a prevederilor constituționale privind exercitarea fără limitări a dreptului la vot prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat,

Noi, părțile semnatare ale Acordului Politic privind constituirea și funcționarea Alianței pentru Integrare Europeană III, am convenit asupra acțiunilor și etapelor de urmat în perspectivă imediată pentru stabilizarea situației economico-financiare, crearea premiselor reale de creștere a nivelului de trai al cetățenilor Republicii Moldova și reformarea, prin scoaterea din subordonarea partinică, a entităților vitale pentru buna funcționare a statului Republica Moldova.

Nr. d/o	Acțiuni/sub acțiuni	Responsabil	Termen limită de implementare
1.	Acțiuni cu caracter financiar-economic și social		
1.1.	Finalizarea negocierilor și semnarea unui nou Program cu privire la politicile economice și financiare cu Fondul Monetar Internațional	Guvern - Parlament	I etapă – 30 Noiembrie 2015, II etapă - 30 Ianuarie 2016
1.2.	Adoptarea pachetului de legi care vizează politica fiscal-bugetară și Principalele legi bugetare pentru anul 2016, prin prisma viziunii de impulsione a investițiilor și creștere economică	Guvern - Parlament	24 decembrie 2015
1.3.	Aprobarea conceptului privind majorarea și/sau indexarea salariilor și optimizarea cheltuielilor în sectorul bugetar. Executarea fără întârzieri a plăților salariale, pensiilor, indemnizațiilor și altor	Guvern - Parlament	I obiectiv - 30 decembrie 2015; al II-lea obiectiv – pe toată

	plăți din sectorul public.		perioada de activitate a AIE 3
1.4.	Asigurarea mecanismului de suport financiar pentru categoriile sociale vulnerabile, afectate de posibilele majorări de tarife la energia electrică și gazele naturale.	<i>Guvernul</i>	Noiembrie 2015 – Martie 2016
1.5.	Ajustarea parametrilor Programului Ajutor social/Ajutor pentru perioada rece a anului în contextul atenuării efectelor crizei asupra populației defavorizate	<i>Guvernul</i>	Noiembrie 2015 – Martie 2016
1.6.	Optimizarea listei organelor de control în sensul comasării sau lichidării celor care se dublează și demararea procedurilor aferente reorganizării acestora.	<i>Guvernul</i>	Noiembrie 2015 – Februarie 2016
2.	Acțiuni în sectorul energetic		
2.1.	Consolidarea și diversificarea capacităților autohtone de aprovizionare cu energie electrică și termică, inclusiv prin adoptarea în lectura a II a Legii privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile	<i>Parlament -Guvern</i>	Începând cu I decadă a lunii Noiembrie 2015 și cu caracter permanent
2.1.1.	Monitorizarea corectitudinii și legalității procesului de aprobare a tarifelor pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei electrice de către ANRE;	<i>Parlamentul</i>	În perspectivă imediată și permanent
2.1.2.	Identificarea surselor alternative de aprovizionare cu energie electrică de pe piața energetică estică (Ukraina, Rusia, Kazahstan, Belarusi);	<i>Guvernul</i>	În perspectivă imediată
2.1.3.	Implementarea interconexiunilor de aprovizionare cu gaze naturale și energie electrică la sistemul energetic european prin cooperare cu întreprinderile de profil din România;	<i>Guvernul</i>	Decembrie 2017
3.	Acțiuni de reformă a entităților independente cu competențe de supraveghere, reglementare și asigurare a legalității		
3.1.	Centrul Național Anticorupție - eficientizarea, creșterea capacității de combatere neselectivă a corupției și aplicarea, fără elemente de protecționism politic, a mecanismelor de control parlamentar, în vederea evaluării sistematice și obiective a activității instituției;	<i>Parlamentul</i>	30 Decembrie 2015
3.1.1.	Desemnarea conducerii Centrului Național Anticorupție în condițiile noilor prevederi legislative;	<i>Parlamentul</i>	Februarie 2016
3.2.	Procuratura Generală	<i>Parlamentul</i>	
3.2.1.	Adoptarea noii redacții a Legii cu privire la Procuratură cu amendamentele părților agreeate prin consens, care să consolideze independența, precizarea competențelor și eficiența în activitatea instituției;	<i>Parlamentul</i>	Noiembrie 2015
3.2.2.		<i>Parlamentul</i>	În termen de 2

	Audierea raportului de activitate al Procurorului general, conform prevederilor legislației în vigoare;		săptămâni de la intrarea în vigoare a noii legi cu privire la Procuratură
3.2.3	Adoptarea proiectelor de legi privind modificarea și completarea unor acte legislative (cadru legislativ conex Legii cu privire la Procuratură).	Parlamentul	Decembrie 2015 - Februarie 2016
3.2.4.	Aplicarea, fără elemente de protecționism politic, a mecanismelor de control parlamentar, în vederea evaluării sistematice și obiective a activității Procuraturii Generale, în special în partea care ține de investigațiile penale de rezonanță, demarate în perioada 2010 - 2015	Parlamentul	Activitate permanentă a Legislativului și comisiilor parlamentare de profil
3.3.	<u>Banca Națională a Moldovei</u>	Parlamentul	
3.3.1.	Adoptarea proiectului lege privind completarea unor acte legislative în vederea fortificării independenței BNM și CNPF prin instituirea interdicției de a aproba, suspenda, cenzura, amâna sau condiționa intrarea în vigoare a actelor BNM sau CNPF..	Guvern - Parlament	Noiembrie 2015
3.3.2.	Implementarea, în condițiile prevederilor legale și constituționale, cu aplicarea recomandărilor partenerilor europeni și implicarea actorilor relevanți din societatea civilă, a procedurilor de <i>revocare și numire a conducerii BNM</i> (Comitetul executiv și Consiliul de supraveghere)	Parlamentul	Noiembrie 2015
3.3.3.	Aplicarea, în condițiile legii, fără elemente de protecționism politic, a mecanismelor de control parlamentar, în vederea evaluării sistematice și obiective a activității instituției.	Parlamentul	Activitate permanentă a Legislativului și comisiilor parlamentare de profil
3.4.	<u>Comisia Națională pentru Integritate</u>	Parlamentul	
3.4.1.	Adoptarea pachetului de proiecte de legi coordonat cu partenerii de dezvoltare și consultat cu actori relevanți din societatea civilă: Legea privind Centrul Național pentru Integritate, Legea privind declararea averilor și intereselor, proiectele de legi pentru ajustarea legislației conexe.	Parlamentul	Noiembrie 2015
3.4.2.	Organizarea în condițiile legii a concursurilor publice, cu aplicarea metodologiilor și recomandărilor partenerilor de dezvoltare, în vederea selectării candidaților pentru conducerea Centrului Național pentru Integritate și Consiliului de Integritate.	Parlamentul	Decembrie 2015
3.5.	<u>Sistemului instanțelor judecătorești</u>	Parlamentul	

3.5.1.	Optimizarea hărții instanțelor judecătorești și crearea instanțelor și completelor anti corupție specializate, inclusiv în judecătoriile de primă instanță, pentru a asigura calitatea deciziilor, repartizarea aleatorie eficientă a dosarelor, îmbunătățirea administrării și optimizarea cheltuielilor de întreținere a instanțelor de judecată	Parlamentul Guvernul	Februarie 2016
3.6.	Consiliul Superior al Magistraturii	Parlamentul	
3.6.1.	Elaborarea proiectului de modificare a Constituției în vederea concretizării rolului Consiliului Superior al Magistraturii în procesul de autoadministrare a sistemului judecătoresc, a componentei și competențelor acestuia		Decembrie 2015 – Ianuarie 2016
3.7.	Comisia Națională a Pieței Financiare	Parlamentul	
3.7.1.	Adoptarea noii redacții a legii cu privire la CNPF, în vederea transformării pieței financiare nebankare într-un mecanism eficient de atragere a investițiilor în sectorul real al economiei, consolidarea regimului de reglementare și supraveghere prin transpunerea celor mai bune practici aplicate la nivel internațional.	Parlamentul Guvernul	Ianuarie - Februarie 2016
3.7.2.	Asigurarea calității serviciilor financiare nebankare, inclusiv prin contribuirea la crearea unui mecanism eficient de protecție a investitorilor și beneficiarilor de servicii financiare nebankare.	Parlamentul Guvernul	Ianuarie - Februarie 2016
3.7.3.	Selectare în baza criteriilor de transparență, profesionalism și meritocrație, desemnarea și numirea conducerii CNPF în baza noii legi privind CNPF.	Parlamentul	Ianuarie - Februarie 2016
3.8.	Curtea de Conturi	Parlamentul	
3.8.1.	Adoptarea amendamentelor legislative privind obligativitatea executării deciziilor Curții de Conturi și stabilirea sancțiunilor pentru eschivarea de la executarea acestora. Asigurarea transparenței implementării deciziilor și recomandărilor Curții de Conturi;	Parlamentul	Noiembrie – Decembrie 2015
3.8.2.	Sporirea gradului de implicare a autorităților publice responsabile în procesul de supraveghere a implementării deciziilor și recomandărilor Curții de Conturi.	Parlamentul Guvernul	Cu caracter permanent
3.8.3.	Stabilirea prin lege a unor criterii de selectare în bază de concurs bazat pe aprecierea profesionalismului și meritocrației a președintelui și membrilor Curții de Conturi;	Parlamentul	Februarie 2016
3.8.4.	Selectarea și numirea în condițiile legii a membrilor Curții de conturi	Parlamentul	Aprilie – Iunie 2016
3.9.	Consiliul Coordonator al Audiovizualului	Parlamentul	

3.9.1.	Revizuirea mecanismelor legale de asigurare a independenței CCA în scopul consolidării calității sale de garant al interesului public în domeniul audiovizualului și excluderii imixtiunii politice în activitatea CCA	Parlamentul	Noiembrie 2015 - Februarie 2016
3.9.2.	Crearea de condiții adecvate pentru stimularea investițiilor străine și încurajarea companiilor de măsurare a audiențelor televizate internaționale cu renume să acceadă pe piața din RM	CCA și alte entități	Cu caracter permanent
3.9.3.	Adoptarea legislației în vederea aplicării măsurilor de securizare a spațiului informațional autohton în spiritul implementării prevederilor Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră și monitorizarea continuă de către CCA a emisiunilor informativ-analitice retransmise din străinătate privind respectarea prevederilor legale de asigurare a pluralismului de opinii, în vederea excluderii manipulării informaționale;	Parlamentul, CCA și alte entități vizate	Cu caracter permanent
3.9.4	Implementarea adecvată și fără excepții a normelor legale în vigoare privind acționariatul și proprietarii reali în domeniul mass-media.	CCA, Guvernul și alte entități	Noiembrie 2015 și cu caracter permanent
3.9.4.	Exercitarea promptă și fără elemente de protecționism politic a controlului activității CCA și audierea membrilor acestuia în caz constatare a acțiunilor/inacțiunilor care au drept consecință încălcarea legislației audiovizuale.	Parlamentul	Cu caracter permanent
3.10.	Consiliului Concurenței	Parlamentul	
3.10.1	Asigurarea, prin control parlamentar, a implementării eficiente a legislației în vigoare în domeniul protecției concurenței în scopul prevenirii constituirii ilegale a monopolurilor și/sau a pozițiilor dominante pe piață, cât și contracarării practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale.	Parlamentul	Noiembrie 2015 și cu caracter permanent
3.10.2	Stabilirea prin lege a unor criterii clare de selectare, desemnare și numire a membrilor Plenului Consiliului Concurenței și operarea, conform rezultatelor controlului parlamentar, a remanierilor în cadrul entității menționate	Parlamentul	Decembrie 2015 – Februarie 2016
3.11.	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	Parlamentul	
3.11.1	Modificarea Legii cu privire la energetică nr. 1525/1998 în scopul completării transpunerii Pachetului III privind piața internă de energie, în vederea stabilirii clare a: <ul style="list-style-type: none"> • cerințelor privind ocuparea funcțiilor de director ANRE; • condițiilor în care un director ANRE poate fi 	Parlamentul	decembrie 2015

	demis și stabilirii unui grad de imunitate pentru deciziile luate în activitatea de reglementare; • modului de aprobare a bugetului ANRE.		
3.11.2	Organizarea în condițiile Legii (<i>modificate</i>) cu privire la energetică a procedurii de selectare, desemnare și numire a directorilor ANRE, în funcțiile vacante.	Parlamentul	31 decembrie 2015
3.12.	Comisia Electorală Centrală		
3.12.1	Perfecționarea cadrului legal cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, (neadmitere sub nici o formă a finanțărilor din afara țării) și stabilirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi virate în fondul electoral al concurentului electoral, precum și instituirea răspunderii juridice pentru nedeclararea sau depășirea cheltuielilor de plafon.	Parlamentul	31 decembrie 2015
3.12.2	Selectarea prin concurs public a noilor membri CEC a căror mandate expiră în februarie 2016.	Parlamentul	februarie 2016
4.	Modificarea Constituției în vederea alegerii prin vot direct al Președintelui Republicii Moldova		
4.1.	Semnarea inițiativei de modificare a Constituției Republicii Moldova în vederea obținerii avizului Curții Constituționale		
4.2.	Prezentarea inițiativei de modificare a Constituției și de stabilire a datei referendumului în Parlament		
4.3.	Stabilirea datei referendumului republican		
4.4.	Desfășurarea referendumului republican		

Valeriu Streleț

Vicepreședinte PLDM

Marian Lupu

Președinte PDM

Mihai Ghimpu

Președinte PL

Chișinău,

„___” octombrie 2015